

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΑΙ Ι.Ε.
ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ταχ.Δ/νση : Αγ.Κων/νου 8
(102 41) Αθήνα

Πληροφορίες: Χ. Θεοδωράκη

Αριθ. τηλεφ.: 210 5215361

Αριθμός fax : 210 5229066

e-mail : diefanap@ika.gr

Αθήνα

12-12-2014

Αρ.πρωτ.
Π51/44

ΕΞ.ΕΠΕΙΓΟΝ
ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

Προς:

Όλα τα Υποκαταστήματα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
Γραφεία Διευθυντών

Κοινοποίηση:

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝ.ΑΣΦ/ΣΗΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ
  - Γραφείο Υπουργού
  - Γραφείο Υφυπουργού κ. Α. Μπέζα
  - Γραφείο Υφυπουργού κ. Β. Κεγκέρογλου
  - Γραφείο Γεν.Γραμματέα Κοιν.Ασφ/σεων
- Ως ο συνημμένος Πίνακας Αποδεκτών
- Από ένα αντίγραφο σε κάθε ιατρό του
Ειδικού Σώματος Ιατρών Υ.Ε-ΚΕ.Π.Α.
- Από ένα αντίγραφο σε κάθε γραμματέα
Υγειονομικής Επιτροπής ΚΕ.Π.Α.
- Από ένα αντίγραφο σε κάθε υπάλληλο
Γραμματείας ΚΕ.Π.Α.

ΘΕΜΑ: «Αρμοδιότητα Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α. να αποφαινούνται περί της ιατρικής και ασφαλιστικής αναπηρίας των ασφαλισμένων όλων των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, που παραπέμπονται στα ΚΕ.Π.Α. για τη χορήγηση ή την παράταση σύνταξης λόγω αναπηρίας»

Σχετ. : Το με αρ.πρωτ.Σ32/23/11-12-2014 Γενικό Έγγραφο

Με αφορμή το ανωτέρω σχετικό Γενικό Έγγραφο, με το οποίο διευκρινίστηκαν τα αρμόδια όργανα καθώς και το ανώτατο όριο προσαύξησης της ιατρικής αναπηρίας με ασφαλιστικά κριτήρια, για τη χορήγηση των συντάξεων αναπηρίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, αφενός των παλαιών (μέχρι 31/12/1992) ασφαλισμένων

και αφετέρου των ασφαλισμένων από 1.1.1993 και μετά, διευκρινίζουμε αναφορικά με το θέμα, προς γνώση και εφαρμογή, τα εξής:

➤ Η αναπηρία, ως προϋπόθεση θεμελίωσης δικαιώματος σε σύνταξη των υπαχθέντων έως 31/12/1992 στην ασφάλιση των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, εμφανίζει διαφοροποιήσεις από φορέα σε φορέα, τόσο ως προς τα συστατικά στοιχεία της εννοίας της (βαθμίδες αναπηρίας, κριτήρια λαμβανόμενα υπόψη για τον προσδιορισμό της, όργανα διαπίστωσης της κ.ά.), όσο και ως προς τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης για την κρίση κάποιου ασφαλισμένου ως ανάπηρου.

Ωστόσο για τη συγκεκριμένη κατηγορία ασφαλισμένων (έως 31/12/1992) η διαφοροποίηση που αφορά στην αρμοδιότητα των Υγειονομικών Επιτροπών προκύπτει: (α) από την ισχύουσα νομοθεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και (β) από την ισχύουσα νομοθεσία των Οργανισμών Αυτοαπασχολούμενων και λοιπών Επαγγελματικών Ταμείων. Ειδικότερα:

(α) Στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ η έννοια της αναπηρίας είναι σύνθετη (ανατομοφυσιολογική βλάβη και ασφαλιστική αναπηρία), δεδομένου ότι συνδέεται με τη δυνατότητα προς βιοπορισμό και χαρακτηρίζεται βαριά, συνήθης ή μερική.

Κατά συνέπεια, το δικαίωμα προς λήψη σύνταξης λόγω αναπηρίας συναρτάται όχι μόνο προς αμιγώς **αντικειμενικά ιατρικά κριτήρια**, που έχουν σχέση με τον ιατρικό καθορισμό ορισμένου ποσοστού ανικανότητας προς εργασία λόγω πάθησης ή βλάβης ή εξασθένησης, σωματικής ή πνευματικής, αλλά και προς την εκ της αιτίας ταύτης αδυναμία του ασφαλισμένου να κερδίζει τα αναγκαία μέσα προς βιοπορισμό, η στάθμιση της οποίας στηρίζεται σε **υποκειμενικά κριτήρια**, δηλαδή στην, σε συσχετισμό προς την διαπιστωθείσα πάθηση ή βλάβη ή εξασθένηση, ικανότητα αυτού για εργασία που μπορεί να αποφέρει αναλόγως προς τις διαβαθμίσεις της αναπηρίας τα κατώτατα ποσοστά προσόδου, σε σχέση προς την πρόσοδο υγιούς ανθρώπου, όπως αυτή προσδιορίζεται στις εν λόγω διατάξεις.

Έτσι, από 1/9/2011 και μετά, αρμόδιο όργανο για τη διαπίστωση της αναπηρίας με βάση αμιγώς αντικειμενικά ιατρικά κριτήρια, των μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, είναι οι Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕ.Π.Α., ενώ η διαπίστωση της ικανότητας του ασφαλισμένου για εργασία με βάση τη διαπιστωθείσα από τις υγειονομικές επιτροπές ανατομοφυσιολογική βλάβη, σε συνδυασμό με την ηλικία, τη μόρφωση, τις δεξιότητες, τη δυνατότητα προσαρμογής του στο προηγούμενο ή παρεμφερές επάγγελμά, καθώς και τους όρους και τις συνθήκες που υπάρχουν στην αγορά εργασίας στον συγκεκριμένο τόπο και χρόνο υπάγεται στην αρμοδιότητα των ασφαλιστικών οργάνων του Ιδρύματος.

(β) Στους Οργανισμούς Αυτοαπασχολούμενων και λοιπά Επαγγελματικά Ταμεία (ΟΓΑ, ΝΑΤ, ΟΑΕΕ, ΕΤΑΑ), η αναπηρία κρίνεται ως αυστηρά επαγγελματική, δεδομένου ότι σε αυτά ασφαλιζονται πρόσωπα συγκεκριμένης επαγγελματικής κατηγορίας, η αρμοδιότητα εκτίμησης της οποίας ανατίθεται αποκλειστικά με βάση

τις οικείες διατάξεις της νομοθεσίας τους στις εκάστοτε αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές, που από 1/9/2011 και μετά είναι οι Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕ.Π.Α..

Ενδεικτικά αναφέρουμε, ότι :

- Ο ασφαλισμένος του ΟΑΕΕ θεωρείται ανάπηρος σε περίπτωση πάθησης ή βλάβης ή εξασθένισης σωματικής ή πνευματικής για εξάμηνη διάρκεια τουλάχιστον, κατά ιατρική πρόβλεψη, εφόσον καταστεί ανίκανος με ποσοστό 67% και άνω για το επάγγελμα που ασκούσε προ της επέλευσης της αναπηρίας.
- Ο ασφ/νος του ΟΓΑ δικαιούται σύνταξη αναπηρίας εφόσον είναι ανίκανος για την άσκηση του συνήθους επαγγέλματός του για 3 χρόνια και φέρει ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%.
- Ο ασφ/νος του ΝΑΤ δικαιούται σύνταξη λόγω ανικανότητας, εάν με βάση την πάθησή του κρίνεται απολύτως-διαρκώς ή σχετικώς-διαρκώς ή προσωρινά ανίκανος για το ναυτικό επάγγελμα και η πάθηση είναι μη δεκτική ίασεως κ.λπ.

➤ Η αναπηρία, ως προϋπόθεση θεμελίωσης δικαιώματος σε σύνταξη από τους υπαχθέντες από 1.1.1993 και μετά στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας ορίζεται ενιαία για όλους τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης από τις διατάξεις του άρθρου 25, παρ.1 και 2, ν.2084/1992, οι οποίες παραπέμπουν στις ισχύουσες στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ διατάξεις του άρθρου 28, παρ.5 α.ν.1846/1951, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 ν.1902/1990 και τις παρ.4 & 5 του άρθρου 12 ν.1976/1991.

Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις καθολικής εφαρμογής, οι εκάστοτε αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές Αναπηρίας και από 1/9/2011 οι Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕ.Π.Α., υποχρεούνται να αποφαινόμενοι όχι μόνο για τη φύση, τα αίτια, την έκταση και τη διάρκεια της σωματικής ή της πνευματικής πάθησης του ασφαλισμένων, αλλά και για την επίδραση αυτών στην καθολική ικανότητα αυτών για την άσκηση του συνήθους ή παρεμφερούς επαγγέλματός τους ή την ανάκτηση της ικανότητάς τους αυτής.

Συνοψίζοντας :

Οι Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕ.Π.Α. έχουν ως αρμοδιότητα την πιστοποίηση του βαθμού αναπηρίας:

1. Των ασφαλισμένων έως 31/12/1992 στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και στους φορείς που εφαρμόζουν την περί αναπηρίας νομοθεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με βάση αμιγώς αντικειμενικά ιατρικά κριτήρια.
2. Των ασφαλισμένων έως 31/12/1992 στους Οργανισμούς Αυτοαπασχολούμενων και στα Επαγγελματικά Ταμεία, με βάση ιατρικά και ασφαλιστικά κριτήρια, δεδομένου ότι υποχρεούνται να αποφαινόμενοι και για την ικανότητά τους να ασκούν το συγκεκριμένο επάγγελμα σύμφωνα με τη νομοθεσία κάθε φορέα.

3. Των ασφαλισμένων από 1.1.1993 και μετά σε οποιονδήποτε Φορέα κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υ.Ε.Κ.Α.& Π., με βάση ιατρικά και ασφαλιστικά κριτήρια, όπως αυτά προσδιορίζονται στις κοινές για όλους τους φορείς διατάξεις του άρθρου 25, παρ.1 και 2, ν.2084/1992 που παραπέμπουν στις ισχύουσες στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ διατάξεις για τους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους.

Επισημαίνεται στο σημείο αυτό, ότι το συνολικά καθορισθέν κατά τα ανωτέρω από τις Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕ.Π.Α. ποσοστό αναπηρίας δεσμεύει τα αρμόδια ασφαλιστικά όργανα κάθε Φορέα, όσον αφορά την περαιτέρω εκτίμηση της ασφαλιστικής αναπηρίας των ασφαλισμένων τους με βάση τα υποκειμενικά κριτήρια που προσδιορίζονται από τις σχετικές διατάξεις (όπως είναι η ηλικία, η μόρφωση, οι δεξιότητες, η δυνατότητα προσαρμογής τους στο προηγούμενο ή σε παρεμφερές με αυτό επάγγελμα, οι όροι και οι συνθήκες στην αγορά εργασίας στον συγκεκριμένο τόπο και χρόνο), δεδομένου ότι ***το ποσοστό ασφαλιστικής αναπηρίας, που μπορεί να καθορισθεί από το αρμόδιο υγειονομικό και ασφαλιστικό όργανο με βάση τα ασφαλιστικά κριτήρια, δεν δύναται να υπερβεί αθροιστικά το 15% του συνολικού ιατρικού ποσοστού αναπηρίας.***

Εφιστάται η προσοχή στους ιατρούς του Ειδικού Σώματος Ιατρών Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α., καθώς και στους γραμματείς των Υγειονομικών Επιτροπών, για την ορθή εφαρμογή των ανωτέρω σε κάθε περίπτωση εξέτασης αιτήματος για τη χορήγηση ή παράταση σύνταξης αναπηρίας.

Κοινοποιούμε το παρόν έγγραφο σε όλους τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, προκειμένου η παραπομπή των ασφαλισμένων τους στα ΚΕ.Π.Α. να διενεργείται με παραπεμπτικά έγγραφα, στα οποία να αναφέρονται αναλυτικά και με σαφήνεια οι σχετικές με τη χορήγηση ή παράταση σύνταξης αναπηρίας διατάξεις της νομοθεσίας τους, καθώς και εάν πρόκειται για παλαιούς ή νέους ασφαλισμένους.

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Διοικητή
2. Γραφείο Υποδιοικητή
κ. Δ. Πατσούρη
3. Γραφείο Γεν.Δ/ντριας
Ασφ/κών Υπηρεσιών

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ
ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗΣ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΓΔΟΝΤΑΚΗ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Πατησίων 30 - 101 70 Αθήνα

2. ΟΑΕΕ-ΤΕΒΕ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Αγ.Κων/νου 5 - 104 31 Αθήνα

3. ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (Ε.Τ.Α.Α.)

ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Αχαρνών 27 - 104 39 Αθήνα

4. ΤΟΠΙΚΟ ΥΠΟΚ/ΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Δ.Ε.Η.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ
Μυλέρου 13 - 104 36 Αθήνα

5. ΝΑΥΤΙΚΟ ΑΠΟΜΑΧΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Εθνικής Αντιστάσεως 1 - 185 31 Πειραιάς

6. Ε.Τ.Ε.Α.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Πειραιώς 9-11, 105 52 Αθήνα

7. ΕΤΑΠ-ΜΜΕ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Διαμαντοπούλου 10 - 117 43 Αθήνα